

TAPOLCZAI LAPOK

Megjelen minden vasárnap.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN. KIADÓ ÉS TULAJDONOS: LÓWY B.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-utca.
Kéziratokat vissza nem adunk.Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K.,
negyedévre 2 korona 50 fillér.Hirdetmények: megegyezés szerint.
Nyílt-tér sora: 1 korona

A nagy keleti khaosz.

Ami néhány hét óta Oroszországban történik, az egy darab világhistoria. Nem nehéz az Oroszországban lejátszódó események mélyére hatolni. Évszázados elégtelenség gonoszul izgatja ott a kedélyeket, a modern műveltség átjárta már a rabságban tartott emberek millióit, az orosz intelligencia miben sem áll mögötte a francia vagy angol értelmiségnek s így dupla súlyjal nehezedik reá a zsarnoki uralom béklyója. A forradalomban része van a legfelforgatóbb elemeknek éppen úgy, mint a liberális érzelmű vagyonos polgarságnak, papok, gyárosok. milliomosok és proletárok anarkista bombavetőikkel szövetségbe tárnadják a régi rendet, amely mindenki előtt egyformán utálatos.

A Knyaz Potemkin kalandja valóban párját ritkítja a világhistoriában. Egy csatahajó, a hatalomnak ez a rettenetes eszköze, egyszeribe a felforgatók kezébe került, a cár hadserege fellázadt urai ellen. A forradalmak történetében egyedül áll ez az eset, amely egyuttal élénk világot vet a szentnek nevezett Oroszország népeinek mélyeséges elkeseredésére, amely már átjárt minden népréteget. Ahol a szoldateszka legkonzervatívabb elemei, a matrózok között ütötte fel fejét a forradalom hétfejű sárkánya, ott valóban bukni kell annak a rendszernek,

amely ellen az arisztokrata éppen úgy lázong, mint az utolsó gyári munkás.

Hihetetlen, borzalmas események színhelye az Orosz birodalom most. Sok tekintetben még borzalmasabbak, mint a mandzsuri csatatéren történt események. Elemi erővel tört ki a nagy Oroszország számos városában és falujában a népnek évtizedek óta forrongó elégtelensége s bekes polgárok, ifjak mindmegannyi furiái a forradalomnak, mentek neki a halálnak. Megismétlődtek a nagy francia forradalom eseményei, nemkülönbön a párisi kommun borzalma is. Odesszában egy éjszaka folyamán hétezer embert mészároltak le és nem készült statisztika arról, hogy a szerencsétlen áldozatokon kívül még hány áldozata van a forradalmi mészárosoknak.

És ki tudná előre megjósolni, hogy hány emberéletet fog még kioltani a szabadság vágya, mely ellenállhatatlanul tör ki az orosz szivekből. Soha még nem volt oly nyomorúságos érteke az emberi életnek, mint most a fehér cár birodalmában. Nap nap után százak és ezrek vetik magukat a szuronyok, a sortűzek elé, családapák, fiak, még asszonyok is. Még csak nem is a szabadságért küzdenek, hanem csak azért, hogy valami kis parázs tüntetést rendezzenek a zsarnok cári hatalom ellen. De a tüntetés nincs megengedve a rabszolgák hazájában. Jönnek a kozákok, a sortűzek s vérbe fojtanak minden mozgólódást! Hasz-

tan! Másnap már új tüntetők, modern szabadsághősök mennek az utcákra s végig harsog a bösz kozákok sorai előtt az új Oroszország csatalkiáltása: Eljen a forradalom!

A világ népei megdöbbenéssel és a hitattal tekintenek Oroszország felé. Ami ott történik, az borzalmasan nagy-szerű drámája az emberiségnek, véres arnyékát veti előre a jövő.

Nem lehet népeket elnyomni, rabságban tartani akkor, mikor a vasut, a tavirot s a nyomtatott betű szárnyain jut el a műveltség s a szabadság eszméje még a legtávolabb eső zugba is. Az orosz forradalom előre lathatólag mind nagyobb méreteket fog ölteni, mignem langba borul a hatalmas birodalom s tűz és vértengerben fog megszületni az orosz szabadság. És ebből aztán más népek szabadsága fog megszületni.

Tapolca község közügyei.

A községi képviselőtestület folyó hó 16-án gyűlést tartott, melyen a következők tárgyalattak: 1. A község kölcsönének convertálása. Még a tavasz folyamán elhatározottak, hogy a község kölcsönei egy sokkal előnyösebb és tetemes megtakarítással járó módon fognak convertáltatni. Az ez ügyben felkért bizottság munkálatairól főjegyző tesz jelentést, és előadja, hogy a bizottság tárgyalta a községi takarékpénztárral, mely 3% stornodij fizetésével hajlandó a visszafizetést elfogadni. A községnek a községi takarékpénztárnál két törlesztéses kölcsöne van; egyik 90,000 koronás, 50 évre, a másik 30,000 ko-

TAPOLCZAI LAPOK TARGAJA.

Széles utca.

Széles utca, magas torony,
Arra siet a galambom.
Piros pipi a kendője,
Én vagyok a szeretője.

Nezik, nézik a legények,
Persze nem tudják szegények,
Hogy a szivét most eladta,
Az enyémért odaadta.

Néznek engem is a lányok,
De én alig nézek rájuk,
Minek nekem csillag fénye,
Ha feljött a nap az égre.

Virág Imre.

A szent földön.

Forrón tűz az áprilisi napsugár a historiai emlékektől hemzsegő magasiatra, amelynek legmagasabb pontján a híres Hebron fekszik. Kényelmes, ponyvával fedett kocsin robogunk előre a szent tájon, melyen Jézus Krisztus futotta végig világra szóló küzdelmes életét. Négyen ültünk a kocsiban, egy világlátott orosz mérnök, egy németországi lőporgyáros, egy amerikai ladi és csekélységem. Szép volt a tájék és mi elmélyedve néztük a helyeket, amelyekhez évezredes szent emlékek fűződnek. Egy merész kanyarodó után Betlehembe ért

a kocsit. Gyermekek, szép lányok vártak bennünket a város kapujánál, akik valósággal megrohantak bennünket. Keresztek, rózsafüzereket árultak és csodálatos kitartással üldöztek bennünket.

— Havadasa Rahisz — vegyen kérem — zúgott felénk 50—60 éves torokból.

Ma Berid, — nem kell — feleltünk mi, de hasztalan, a kis fekete népség nem engedett, társaságunknak mindegyik tagja két-három kereszttel és rózsafüzérrel gazdagabban lépte át az örök nevű Bethlehem küszöbét.

Kocsink a szeplőtlen fogantatás gyönyörű templománál állott meg. A gyakorlott moszkovita alkonzulnak adott ki engemet s miután a török hatóságok előtt a konzuloknak nagy respektusa van, hamarosan megnyílt előttünk a hely, ahol Jézus Krisztus meglátta a napvilágot. Ketten mentünk be a szentélybe, másik két utitársam kint maradt a templom előtt s mire visszatértem hozzájuk, száz és száz bethlehemi koldus állta körül őket, baksist követeltek. Valamennyi nek természetesen nem adhattunk, mire vészjelző mormogás támadt a rongyosok tömegében. Nagy ravaszul utat törtünk magunknak a kocsinkig s a gyakorlott kocsis szélesebséggel röpített el bennünket a veszedelmes koldusok seregétől. Oly kínos benyomást tettek ránk a bethlehemi koldusok, hogy boldogok voltunk, amikor a városból kiértünk a szabadba.

Gyönyörű a vidék. Termékeny és barátságos. Refaszu völgyében vagyunk, amelyet a próféták termékenynek és szépnek mondtak. Itt játszódtott le Boas és Ruth idillje. Remek

szépek az ugynevezett Salamon tavak, három hatalmas, a sziklába vajt vízmedence. Ez volt hajdanában a régi Jeruzsálem vízművének a gyöngye, és ma is innen fedezi a szent város vízszükségletének egy jelentékeny részét. Romjaiban is impozáns és festői török váraics emelkedik a vízmedencék fölött. Ifju kapucinus szeminaristák jártak vidám ének és nevetgélés közben a romok között. Historiai nevezetességek mellett visz az út, romok, várak, városok és temetők mellett, melyekhez az emberiség nagy emlékei fűződnek. És ezzel az imponáló multtal szemben a jelen, a nyomorgó kolduló rongyos benzülőttek, akik egy helyiségben laknak az állatjaikkal és koldulásnál s lopásnál egyebet soha nem tanultak. Így mulik el a világ dicsősége. Egy kútnál két arab leány állott. Csinosak és erősek voltak.

— Lányok adjatok egy ital vizet — szólította meg az egyiket vezetőnk.

A Moslin nő kecses mozdulattal nyújtotta át a hűtő italt. Önkénytelenül eszembe ötlött a bibliai jelenet a kútnál, Rebeka és Eleázár között. De az idők megváltoztak azóta. Rebekán nem lógott annyi ékszer, mint ezen a vízmerő arab leányon. Egy Mária Terezia taller ezüst zsinóron lógott le a nyakáról és bennem nyomban fellebbant a magyar sziv.

— Add el nekem gyermekem ezt a pénzdarabot.

— Nem pénz az uram, hanem ékszer, felelte a barna bőrű hajadon.

— Mindegy, feleltem én, én pénzt adok

ronás 32 évre. Az első után még fennálló tartozás 87,174 korona 88 fillér; ennek stornója 2615 korona 28 fillér, összesen: 89,790 korona 13 fillér. A 30,000 korona után még fennálló tartozás 29,001 korona 48 fillér, melynek stornója 870 korona 05 fillér, összesen 29,871 korona 53 fillér. A teljes visszafizetés összege tehát 119,661 korona 66 fillér.

Az első kölcsön után 5472 korona, a második után 2100 korona kamat és annuitás, összesen 7572 korona fizettetik évenként.

A bizottság a konvertálást a következőképp ajánlja keresztülvinni.

Kössön a község a „Magyar Jelzáloghitelbank“-kal beadott ajánlata alapján 1905. december 1-től kezdődőleg 125,000 korona értékű törlesztéses kölcsönt. Nevezett intézet 100 korona névértékű községi kötvényeit 96 százalékkal váltja be, így a 125,000 korona községi kötvényért épen 120,000 korona készpénzt kap, mely összeggel a községi takarékpénztár teljesen kielégíthető, míg a december 1-én és 1906. évi január 2-iki kamatokra a községi költségvetés teljes fedezetet nyújt. Eme 125,000 korona kölcsön után az évi kamat és annuitás 6125 koronát tesz ki, azaz a községnek évi megtakarítása 147 korona lesz ama különbséggel, hogy most az egész kölcsön 50 éves lesz.

Jegyző a kiküldött bizottság jelentésében foglalt javaslatot előadva, a községi képviselőtestületnek elfogadásra ajánlja, mely azt egyhangulag el is fogadja. A képviselőtestület, a törlesztéses kölcsön tervének jóváhagyása után, Tibola János községbíró bizza meg a kötelezvények közjegyzői okiratba való foglalásával, valamint a bank által kiállítandó számla aláírása és a folyósítandó kölcsön összegek felvételével és nyugtázásával is. A képviselőtestületnek egyhangulag kimondott határozatát megyei jóváhagyás végett kiadja az előjárásnak.

Második tárgy volt Handlery Gusztáv és társai által a mezei közös dűlőutak létesítése ügyében beadott kérvénye. Jegyző felolvassa a nyomós érvekkel indokolt kérvényt, melyre nézve a képviselőtestület hosszas vitatkozás után következőképp határoz: A község képviselőtestülete belátja, hogy a mezei közös

neked érte, s azon vehetsz két ilyen ékszeri is magadnak.

— Hát mennyit ad uram?

— Határozd meg te magad az árát.

Nemi habozás után így szölt a barna szemű leány.

— Öt frank.

Egy Mária Terézia tallérnak valóban öt frank az értéke. Ez a török nő valóságos kis pénzbecsülő.

Zsembembe nyultam, hogy kivegyem az öt frankot. Erre azonban a leány vérszemet kapott és nevetve kiáltotta:

— Most már csak tíz frankért adom.

Ez a kapzsiság felbosszantott, nem vettem meg a tallért. Ugyanezzel a kapzsisággal találkoztam Hebronban is, ahol régi kéziratokat akartam vásárolni.

Megcírógattuk az arab lányok arcát és tovább mentünk. Meredek köves uton vitt lefelé a kocsí. Egyszerre meghorkantak a lovak, mindannyian leugrottunk a kocsiról. Vészes jajgatás ütötte meg fülünket. Néhány méternyire tőlünk felborulva, törött kerékekkel feküdt a kocsí s körülötte négy-öt alak sűrűn állt. Egy öreg nagyszakálu zsidó térdelt egy fiatal férfi előtt, akinek véres horzsolások voltak az arcán. A kocsí felborult utközben és a fiatal ember megsérült. Az öreg rimázkodva fordult felénk:

— Urak segítsenek fiamon, ő lelkenek jobbik fele.

Megvizsgáltuk a fiatal ember sérüléseit, jelentéktelen karcolások voltak, a legénynek inkább a kocsíval való kizuhanás ártott meg. Megvigasztaltuk őt, egy kis pénzt is adtunk neki, mire nyomban megszűnt jajgatni.

Nemsokára Rachel sírjához értünk, ahol nyílnak most is a szebbnél szebb rózsák, s a hívők, a kíváncsi európaiak és a száz meg száz koldus zsiabongása bizonyára csak zavarja örök álmát annak a híres, nevezetes nagy asszonynak.

Kende Armand.

dűlő utak létesítése a birtokok rendezetlensége miatt ugyyszólván kivihetetlen, tehát az ilyen utak hiányaért a községi előjárásot nem okolja. Elrendeli azonban, hogy a községi előjárás az 1903. évben, ugyanezen ügyben, beadott kérvény elintézését sürgesse meg, illetőleg újból kérje fel a megye alispánját, hogy a mezei közös dűlő utak mikénti békés létesítésének módozatai felől utbaigazítást adni szíveskedjék. Ezen határozat meghozatalával a képviselőtestület az előjárásot nem akarja kikerülni, hanem csupán a megyei alispán nézetét, rendelkezéseit óhajtja e tárgyban kikérni, hogy a létesítés minden szabálytalanság nélkül keresztülvihető legyen.

Felolvastatott özvegy Mojzer Ferencné közsönete, férjének elhunytával a község képviselőtestülete részéről tennitott részvételt, mit a képviselőtestület tudomásul vesz.

Portörő József a folyó hó 6-iki szélvihar következtében kidöntött fák, kertje terményeiben okozott kárért kárpótlást kér, mit a képviselőtestület egyhangulag elutasít azzal, hogy a község a szélvihar által okozott károkat nem felelős.

A járási főszolgabíró átírt a segédjegyzői állások államségélyvel leendő szervezése tárgyában, amit a képviselőtestület tudomásul vesz és szükség vagy változás idején az előjárás az állások kérvényezésével megbizatik.

Schwarz József és társai a szombathelyi utcában lévő csatorna kitisztogatását kéri. A kérvény elintézésével az előjárásot megbizta.

A borítal- és hús fogyasztási adó 1906. évi bérlete ügyében határozza a képviselőtestület: Tekintve, hogy a bérlet hallomás szerint a bérleti szerződésről a folyó évi szeptember hó 15-ig terjedő idő alatt úgy is le akar mondani, tehát addig e tárgyban nem intézkedik. Egyben az előjárásot utasítja, hogy a szeptember 15-ike utáni legközelebbi napon e tárgy végleges elintézésére céljából új gyűlést hívjon össze.

Alpár Mór tapolcai lakos kéri a község kötelekére való felvételét, illetőleg illetőségének elismerését, mi egyhangulag elhatározott.

Intő példa.

Folyó hó 14-én Sümegen óriási tüzvész pusztított, melynek 25 ház, igen sok melléképület, takarmány, ól, hidas, gazdasági és házi eszközök, baromfiak, malacok, stb. estek martalekul.

Meleg nyári nap volt, erős széllel. A földmives nép künn dolgozott a mezőn, a városban pedig déli 12 órakor kiütött a pusztító elem. A szélben a tűz veszedelmes gyorsasággal rohant tovább. A tüzes pernyék, mint vészmadarak röpködtek a magasban és ahol leszálltak, nyomban fölcsapott a láng, szaladt végig a tetőn, és egyszersmind új és új lángcsóvákat vette a szélből zaklatott levegőbe. A megfékezhetetlen elem átcsapott a széles utcákra, gyújtva, rombolva mindent, ami útjába került, míg végre egy fasor és cserepes háztető akasztotta meg a további pusztulást. A veszedelem óriási zűrzavart okozott.

Az asszonyok és gyermekek lélekrázó jajgatással, kezüket tördelve futkostak az égő házak között. A férfiak kiabálása, a víz-hordó kocsik robaja, a félrevert harangok zúgása, a kavargó embergomoly riadalma, egyesülten az asszonyok szivettepő síralmával, az égő, recsegő háztetők égbeszálló lángnyelvei, az elviselhetetlen hőségben borzasztó képet nyújtott, mely a legerősebb idegzetű férfiszíveket is megdöbbsentette.

Hogyan támadt a tűz, még nincs kinyomozva, de mindenesetre intő példa lehet községünk összezsúfolt, rendszertelen építkezésében, mert a tűz továbbterjedésének egyik fő oka volt az egymás mellé épült, vékony deszkából összerótt, gicával fődött hidasok, ólak, árnyékszékék, egymás hegyén-hátán, épen úgy, mint nálunk.

Itt is sok házat találunk, ahol alig marad valami köz vagy térség, ami van is, azt az ugynevezett csádé, venicse, rendetlen, szétszórt favágító, a szétszórt trágyadomb foglalja el. Ezek a kapcsai még szél nélkül

is a vész továbbterjedésének. Az ily helyek valóságos fészkei a veszedelemnek.

Isten ments, de nálunk szélben, különösen a keskeny mellékutcákban az említett állapotok között alig lehet védekezni.

A sümegi vész alkalmával, mint halljuk, a megelőző tűzrendészeti szabályrendeleteknek csak itt-ott felelt meg.

Az ily tűzveszedelem intő példa lehet az említett szabályrendelet betartásának szigorú hatósági ellenőrzésére. Gyakran kell tüzrendőri vizsgálatot tartani, mert még nálunk is van ház, hol a víz, csáklya, szikrafogó-pemét hiányzik. Az óriási hőség, a nagy szárazság, a gyorsan támadó nyári szélvész, kettőzött figyelmet, ellenőrzést kíván a hatóságok részéről.

De nagy figyelmet kíván a veszedelem megelőzése a háztulajdonosok részéről is. Rendes, tiszta udvar, néhány fával beültetve, sok veszedelemnek lehet megakadályozója.

Kapocsan Kuthi János malmában valószínűleg gyújtogatás folytán, tűz ütött ki, mely a malomban 3000-korona kárt okozott, ami biztosításból megtérül.

Szántón 5 lakóház a melléképületekkel leégett.

Reziben egy ház leégett. A tüzet gyermek okozta.

Sármelléket egy ismeretlen gyújtogató tartja rettegésben. 9-én egy trágyadombot, 12-én pedig szalmakazalt gyújtott meg.

Levél a szerkesztőhöz.*)

Tisztelt Szerkesztőség!

Mult hó 26-án Balatonfüreden megtartott gazdasági kongresszuson a Badacsonyi vidéki bormelők szövetségének indítványa tárgyalatván, egyhangulag kimondatott, hogy társadalmi uton és a hivatásos egyesületek, valamint a törvényhatóságok útján mozgalom indíttassék a szeszdó fölemelése és az italmérséi adó eltörlése, esetleg mérséklése érdekében.

Az indítványhoz hozzászólt Szilasi Zoltán országgyűlési képviselő is, indítványozta, hogy kéressék fel a törvényhozás a szőlőtörkölyből főzendő pálinka fogyasztási adójának eltörlésére, hogy ez által is a bormelők közönség a beállott borár csökkenésért kárpótlásban részesüljön.

Bármily jó szándék vezérelte is fölszólalót, de indítványát nem tartjuk helyesnek; a pálinkafogyasztás nem csak akkor ártalmas, ha az tisztított spiritusból készül, de akkor is, ha törköly, söprű vagy bármily más anyagból főzik is.

Ha a katonaaavatási lajstromokat nézzük, szomoruan tapasztaljuk a véderőanyagok évről-évre való rosszabbodását, pedig a nép nem él rosszabbul, mint máskor — sőt jobban.

A bűnügyi statisztika is elég sajnos adatokat szolgáltat a társadalom romlásáról, pedig sokkal több és jobb iskolánk vannak, mint régen.

Mindezeknek oka ha nem is irható teljesen a pálinkafogyasztás terhére, de tulajdonban mégis ennek rovására jegyezhető.

Nekünk kötelességünk a pálinka ellen küzdeni, akár „bunda pálinka“, akár törköly vagy másféle anyagból készült legyen is.

Azt azonban, hogy iparkodjunk a szőlő mellékterményeiből, különösen a törkölyből is a mostaninál nagyobb jövedelmet huzni, mindenki óhajtja.

Hogy mi legyen ezen új jövedelmi forrás, ennek kutatása a gazdasági intézetek és az országos gazdasági egyesület feladata lenne.

Közismeretbe még nem ment ugyan át, de azért elég széles körben ismeretes a szőlőtörköly felhasználása takarmányozási célokra.

Ha a törköly csak 60—70 százalék tápértékét teszi is a korpának, úgy ennek fölvetése már jövedelmezőbb a pálinka főzésénél, mert a mai árak szerint 6—7 koronát érne egy métermázsza törköly, holott az modern présekkel kisajtoltva még adómentes főzéssel sem ad 6 korona értékű szeszt.

*) Egy szőlőbirtokostól kaptuk a fenti sorokat, melyeket a jó ügy megvilágítása érdekében szívesen közlünk.

Lehetne még a szőlő magjából olajat is sajtolni és talán volna még az értékesítésnek más módja is. Kutassák a szakértők, örök hálára kötelezzenek minden termelőt csak szeszt ne főzzenek belőle.

Egy szőlőbirtokos.

H I R E K.

Jóváhagyott alapszabály. A révfülöpi fürdő és partszépítő egyesület módosított alapszabályait a belügyminiszter a jóváhagyott záradékkal ellátta.

Ismét jég Tapolcán. A „Pesti Hírlap”-ot valami éheltelen tudósító ültette föl ezzel a hírrel, ami szerencsénkre nem igaz. Eset ugyan jótékony nyári zápor, miről a nép is azt tartja: „arany esik”; de a komolyabb lapok tudósítói meggondolhatnák, hogy az ilyen ál-hírekkel valamely bortermő vidék természetének minőségét a borvásárlók előtt silányabbnak tüntetik föl és így akaratlanul is kárt tesznek a termelő gazdáknak.

A szövetkezett ellenzék arképcsarnoka cimmal díszes albumba foglalva adják ki a koalizált ellenzéki pártok képviselőinek arképét és rövid, de pontos életrajzát. Az előszót Kossuth Ferenc írja. Ára 20 korona és a szerkesztő-bizottságnál (Budapest, VI., Andrassy-ut 49.) rendelhető meg.

Iparossegédek munkakönyve vissza nem tartható. Azon előfordult eset alkalmával hogy egy iparossegéd munkából kilépve, mestere a munkakönyvet visszatartotta s megvonta a lehetőségét annak, hogy a segéd munkába léphessen s kenyerét becsületes uton megkereshesse, utalunk a m. kir. kereskedelmi miniszternek 1901. évi december hó 17-én kiadott 76290/VIII. A. számú körrendeletére, mely határozottan és minden kétséget kizáró módon kimondja, hogy ha a segéd munkaadójától jogtalanul lépett is ki, az alkalmazottnak munkakönyvét magánál visszatartani nem jogosult s azt az alkalmazott rendelkezésére bocsájtani tartozik.

Annabál. Zalavármegye fiatalsága augusztás 5-én rendezi Balatonfüreden a hagyományos Annabált, amely a Balatonpart legvonzóbb mulatsága szokott lenni.

Ehhalasztott fegyvergyakorlat. A csász. és kir. 48-ik hadkiegészítő kerületi parancsnokság értesítése szerint a folyó hó 25-ére behívott cs. és kir. 48-ik gyalogezred állományába tartozó póttartalékosok fegyvergyakorlatra való bevonulása — tekintettel a folyamatban levő sürgős aratási munkálataikra, — augusztus hó 1-ére halasztatott el.

Értesítés. A révfülöpi nyaraló vendégek-ből alakult vigalmi bizottság minden hét csütörtökjén a „Balaton Gyöngye” szállodában este fél 8 óraker tombola játékot rendez. Az első összejevetel folyó hó 13-án volt, a melyen a fürdővendégek nagy része kedélyesen szórakozott.

Elgázolás. Klein József 7 esztendő halápi fut játék közben társai a hanttörő henger elé lökték, a henger keresztül ment a fiun, aki súlyos sérüléseket szenvedett.

A tapolcai ipartestület július hó 9-én tartott nyári táncmulatságán felülfizettek: Dr. Kovács Vilmos, Keszler Aladár, Kéri Elek 4—4 korona, Berger Manó, Csendes József 3—3 korona, Marton Gyula, Vastagh János, Pollák Ernő, Szollár Gáspár, Berger

Vilmos, Ruff Jenő, dr. Deák Jenő, Kardos Mór, Eibeschütz Adolf, Nemet Ferencz, Palkovics Lajos, Szücs Arnold dr., N. N., Felisch Antal, Glazer Sándor, N. N. 2—2 korona, Fatér Károly, Sabján Gergely 1-60—1-60 K. Hurt Lajos, Veisz József, Spiegel Rezső, Lusztig Ferencz 1-20—1-20 korona. Kemény Ede, Németh Károly, Kövesdi Vilmos, Kövesi Mihály, Szintén József, Speer Henrich, Mandl Sándor, Éderer Nándor, Weiler Kálmán, Szücs Vilmos, Vázsonyi Izidor Hochstädter Samu, Gróf Márkus, Kohn Fülöp, Schwarc Jakab, Kaszab Árpád, Hoffmann Mór, Vallner Károly, Schwarcz Jenő, Schwarcz Emil, Németh Jenő, Budai Lajos, Heimler Miksa, Kell Árpád, Grosz Lipót, Schwarcz Herman, Acs György, Burján Imre, Ján István, Pollák és Fuchs, Fülöp Géza, Mangold Albert, Pauk Vilmos, Frisch Jenő, Berger Károly, Kunze Lajos, Sramm Ignác, Steiner Miksa, Steiner Zsigmond, Hochstädter Ignác 1—1 korona, Gut Soma, Piriti József 80—80 fillér, Gáber Gáspár, dr. Györfly Zoltán 60—60 fillér, Konez József, Tóth Kálmán, Velladies Sándor 40-40 fillér. Összesen 102 korona 20 fillér, mely szíves felülfizetésekért hálás köszönetet mond az elnökség.

Mammutfej a Tiszában. Szolnok alatt a Tiszából ritka dolgot fogtak ki a halászok a napokban. Három halasz egy óriási mammut fejet halásztott ki. Az óskori állat koponyája már többször akadt a halászok hálójába, de mindig szétszaggatta a hálót. Most azután a halászok egy oly hálót készítettek, mely néhány métermázsát elbír s ezzel sikerült az óriási állatfejet felszínre hozni. A rendkívüli érdekes lelet méretei a következők: egy-egy szemgödör átmérője 20 centiméter, az orrlyuk 13 centiméter, a fogak 20 centiméter szélesek és 9 centiméter vastagok. A fejsont hossza 1 méter és 46 centiméter, alsó részének szélessége 83 centiméter. A nagyarányú koponyát, melynek az egész vidék lakossága a csodájára jár, egy veszedelmes, mely örvényből halászták ki.

Sajtgyár vármegyénkben. Két gazdag svájci időzött Letenyén, akik abból a célból értekeztek a letenyei és környékbeli nagy- és kiscgazdákkal, hogy lehetővé tegyék egy sajtgyárnak Letenyén való létesítését, amely célra ezt a vidéket és ennek gazdasági viszonyait kiválóan alkalmasnak tartják. Ha Letenye és vidéke gazdaközönsége naponként 40 hektoliter tejnek beszolgáltatását garantálni képes: akkor a sajtgyár — mely egyúttal nagy sertészhizláló teleppel lenne egybekapcsolva, már szeptember hóban a megvalósulás stádiumába lépne. Ez a nagyfontosságú ipari kereskedő-vállalkozás mindenestre a legmesszebb menő érdeklődést és támogatást igényli.

A Balatonba fulladt. Szepezden Kozma Imre 16 éves szepezdi fiu folyó hó 18-án fürdés közben a Balatonba fulladt. Holttestét kifogták.

A szunyogok költőfészke. Minden kisebb állóvízben, esőhagyta mocsarakban rendkívül sok rovar és rovarlárva él, melyek részint ragadozók, részint a korhadó növényi részeket emésztik fel. Egyik legközönségesebb ilyen lárva a szunyog, mely minden kisebb nagyobb mocsárban, sőt még az esővíztartó hordókban is nagy számmal található. A szunyog ugyanis a víz felszínére rakja négy-szög alakban palackformájú petéit, rendszeren 200—300-at egyszerre, amelyek 2—3 nap múlva kikelnek, ha ugyan hirtelen zápor, vagy szelroham a víz fenekére vagy szárazra nem verte őket, ahol aztán elpusztulnak.

Itt van a szunyogok költőfészke, azért oly sok a szunyog a vizek mellett.

A balatonfüredi állami „Erzsébet” szeretetháznál ez évben 10—15 hely üresedik meg; Felhívom a pályázni kívánókat, 1.) Családi értesítő; 2) Szegénységi bizonyítvány; 3) Orvosi bizonyítvány; 4.) Esetleges iskolai bizonyítvánnyal felszerelt s az „Igazgató Tanácshoz” címzett kérvényeiket alulírt igazgatóhoz, nagyságos dr. Segesdy Ferencz kir. járásbíró, igazgató-tanácsi elnök Urhoz legkésőbb folyó évi július hó végéig küldjék be. Balatonfüred, 1905. június hó 30-án. Molnár Antal igazgató.

A körmend—muraszombati vasut ügyében ujabban kedvező fordulat állott be s a vasut kiépítése biztosítva van. Az építést az őszzel valószínűleg megkezdik. A zalamegyei érdekeltség már régen várva várja, hogy a vasut építését megkezdjék. Az érdekeltek vidék népe alig akarja hinni, hogy a vasut valaha megépül.

A bécsi mérték és a magyar fakereskedelem. Az országos erdészeti egyesület egy anomáliára hívta föl a kereskedelemügyi miniszter figyelmét. Mig ugyanis a kemény fánál már rég be van vezetve a méterrendszer, addig a puha fát még mindig a régi öl, illetve láb mérték szerint fűrészelik. Ennek hátrányát érzik az építő mesterek is, mert a mai építést összes számításai már a méterrendszeren alapulnak és így folytonos átállítás válik szükségessé. Szükséges tehát az anomália megszüntetésére oly értelmű intézkedés, hogy köteleztessenek az összes kereskedők és különösen a fűrészgyár tulajdonosok, hogy a puha fánál eddig használt bécsi mérték helyett a méterrendszert fogadják el.

Pályázati felhívás. A siketnémák budapesti állami intézetének első osztályaiba a legközelebbi tanévre 30 új növendék fog felvétetni. Ezenkívül felvételt nyernek a megfelelő felsőbb osztályokba oly siketnémák is, akik eddig valamely vidéki intézetben tanultak ugyan, de akiknek szülői időközben a székesfővárosba, vagy annak környékére költöztek. Végül felvétetnek a felsőbb osztályokba olyan gyermekek is, akik népiszkolai tanulmányaik közben siketültek meg s akik az intézetben a beszédnek a szájáról való leolvasását tanulják meg és ez uton elemi ismereteiket kiegészítik. Első sorban a Budapesten s az annak környékén levő községekben lakó siketnémák vétetnek ugyan fel, de másodsorban felvételt nyernek az ország bármely helyéről folyamodó olyan siketnémák is, akik az évi 200 korona eltartási költséget egészben, vagy legalább részben biztosítani képesek. A felvétel a folyamodványok beérkezésének sorrendjében fog eszközöltetni miért is indokolt, hogy a szülők mielőbb küldjék be kérvényeiket. Pályázati határidő július 25—30. Részletes tájékoztatást és felvételi nyomtatványokat az érdeklődőknek díjtalanul küld az intézet igazgatósága. (Budapest, VIII. Mosonyi-utca 8 szám.) Megjegyeztetik, hogy az intézet 8 évfolyam.

Arcszőr a nőknél ép oly csunya, mint kellemetlen. Ezen segitendő, legalmasabb a mindenütt elismert Schmidék-féle szőr-vesztőre hivatkozni, mely nemcsak azért kedvelt a nőknél, mert eltávolítja az arcszőrt alaposan, hanem azért is, mert megadja az arcnak az üdöséget, finomságot és simaságot, amellyel vegyileg megvizsgálva és hatósságilag az arcbőrre ártalmatlannak találtatt. Ára 7 korona. Kapható Schmidék I. Budapest, VII., Nyár-utca 18. Erre vonatkozólag figyelmeztetjük a mai lapban megjelent hirdetésünkre.

A radio-activ

Schmidthauer-féle

Igmándi

keserűvíz, reggel fél pohárral használva

elenleg a legjobb természetes gyomor-, bél és vértisztító.

mint ivó kúra a Karlsbadi és Marienbadi gyógymód meglepően gyors és sikeres helyettesítője — Az első magyar ásványvíz, melyben RADIUM fedeztetett fel. Gyógyereje rendkívüli. Kapható kis és nagy üvegben.

Főszétküldés a forrástulajdonos: SCHMIDTHAUER LAJOS gyógyszerésznél Komáromban.

Kapható Tapolcán: Kaszás Soma fűszerkereskedő urnál.

Nagy üveg ára 50 fillér, kis üveg ára 30 fillér. — Az egyedüli természetes keserűvíz, amely kis üvegben is kapható.

ronás 32 évre. Az első után még fennálló tartozás 87,174 korona 88 fillér; ennek stornója 2615 korona 28 fillér, összesen: 89,790 korona 13 fillér. A 30,000 korona után még fennálló tartozás 29,001 korona 48 fillér, melynek stornója 870 korona 05 fillér, összesen 29,871 korona 53 fillér. A teljes visszafizetés összege tehát 119,661 korona 66 fillér.

Az első kölcsön után 5472 korona, a második után 2100 korona kamat és annuitás, összesen 7572 korona fizettetik évenként.

A bizottság a konvertálást a következőkép ajánlja keresztülvinni.

Kössön a község a „Magyar Jelzáloghitelbank”-kal beadott ajánlata alapján 1905. december 1-től kezdődőleg 125,000 korona értékű törlesztéses kölcsönt. Nevezett intézet 100 korona névértékű községi kötvényeit 96 százalékkal váltja be, így a 125,000 korona községi kötvényért épen 120,000 korona készpénzt kap, mely összeggel a községi takarékpénztár teljesen kielégíthető, míg a december 1-én és 1906. évi január 2-iki kamatokra a községi költségvetés teljes fedezetet nyújt. Eme 125,000 korona kölcsön után az évi kamat és annuitás 6125 koronát tesz ki, azaz a községnek évi megtakarítása 1447 korona lesz ama különbséggel, hogy most az egész kölcsön 50 éves lesz.

Jegyző a kiküldött bizottság jelentésében foglalt javaslatot előadva, a községi képviselőtestületnek elfogadásra ajánlja, mely azt egyhangulag el is fogadja. A képviselőtestület, a törlesztéses kölcsön tervének jóváhagyása után, Tibola János községbíró bizza meg a kötelezvények közjegyzői okiratba való foglalásával, valamint a bank által kiállítandó számla aláírása és a folyósítandó kölcsön összegek felvételével és nyugtázásával is. A képviselőtestületnek egyhangulag kimondott határozatát megyei jóváhagyás végett kiadja az előjárásnak.

Második tárgy volt Handlery Gusztáv és társai által a mezei közös dűlőutak létesítése ügyében beadott kérvénye. Jegyző felolvassa a nyomós érvekkel indokolt kérvényt, melyre nézve a képviselőtestület hosszas vitaközlés után következőképp határoz: A község képviselőtestülete belátja, hogy a mezei közös

dűlő utak létesítése a birtokok rendezetlensége miatt ugyyszólván kivihetetlen, tehát az ilyen utak hiányaért a községi előjárásot nem okolja. Elrendeli azonban, hogy a községi előjárás az 1903. évben, ugyanezen ügyben, beadott kérvény elintézését sürgesse meg, illetőleg újból kérje fel a megye alispánját, hogy a mezei közös dűlő utak mikénti békés létesítésének módzatai felől utbaigazítást adni sziveskedjék. Ezen határozat meghozatalával a képviselőtestület az előjárásot nem akarja kikerülni, hanem csupán a megyei alispán nézetét, rendelkezéseit óhajtja e tárgyban kikérni, hogy a létesítés minden szabálytalanság nélkül keresztülvihető legyen.

Felolvastattat özvegy Mojzer Ferencné közsönete, férjének elhunytával a község képviselőtestülete részéről tnuusított részvétért, mit a képviselőtestület tudomásul vesz.

Portörő József a folyó hó 6-iki szélvihar következtében kidöntött fák, kertje terményeiben okozott kárért kárpótlást kér, mit a képviselőtestület egyhangulag elutasít azzal, hogy a község a szélvihar által okozott károkat nem felelős.

A járási főszolgabíró átírt a segédjegyzői állások államsegélylyel leendő szervezése tárgyában, amit a képviselőtestület tudomásul vesz és szükség vagy változás idején az előjárás az állások kérvényezésével megbizatik.

Schwarz József és társai a szombathelyi-utcában lévő csatorna kitisztogatását kérik. A kérvény elintézésével az előjárásot megbizizza.

A borítal- és huszfogyasztási adó 1906. évi bérlete ügyében határozza a képviselőtestület: Tekintve, hogy a bérleti hallomás szerint a bérleti szerződésről a folyó évi szeptember hó 15-ig terjedő idő alatt úgy is le akar mondani, tehát addig e tárgyban nem intézkedik. Egyben az előjárásot utasítja, hogy a szeptember 15-ike utáni legközelebbi napon e tárgyról végleges elintézhete céljából új gyűlést hívjon össze.

Alpár Mór tapolcai lakos kéri a község kötelekebe való felvételét, illetőleg illetőségének elismerését, mi egyhangulag elhatározottatott.

Intő példa.

Folyó hó 14-én Sümegen óriási tűzvész pusztított, melynek 25 ház, igen sok melléképület, takarmány, ól, hidas, gazdasági és hazi eszközök, baromfiak, malacok, stb. estek martalékkul.

Meleg nyári nap volt, erős széllel. A földmives nép künn dolgozott a mezőn, a városban pedig déli 12 órakor kiütött a pusztító elem. A szélben a tűz veszedelmes gyorsasággal rohant tovább. A tüzes pernyék, mint vészmadarak röpködtek a magasban és ahol lezártak, nyomban fölsapott a láng, szaladt végig a tetőn, és egyszersmind új és új lángcsóvákat vetve a szétlő zaklatott levegőbe. A megfékezhetetlen elem átsapott a széles utcákon, gyújtva, rombolva mindent, ami útjába került, míg végre egy faszor és cserepes háztető akasztotta meg a további pusztulást. A veszedelem óriási zűrzavart okozott.

Az asszonyok és gyermekek lélekzáró jajgatással, kezüket tördelve futkostak az égő házsorok között. A férfiak kiabálása, a víz-hordó kocsik robaja, a félrevert harangok zúgása, a kavargó embergomoly riadalma, egyesülten az asszonyok szívettpő siralmával, az égő, recsegő háztetők égbeszálló lángnyelvei, az elviselhetetlen hősgben borzasztó képet nyújtott, mely a legerősebb idegzettü férfiszíveket is megdöbbsentette.

Hogyan támadt a tűz, meg nincs kinyomozva, de mindenesetre intő példa lehet községünk összezsufolt, rendszertelen építkezésében, mert a tűz továbbterjedésének egyik fő oka volt az egymás mellé épült, vékony deszkából összerótt, gicával fődött hidasok, ólak, árnyékszékek, egymás hegyén-hátán, épen *ugy, mint nálunk.*

Itt is sok házat találunk, ahol alig marad valami köz vagy térség, ami van is, azt az ugynevezett csadé, venicse, rendetlen, szétszórt favágító, a szétszórt trágyadomb foglalja el. Ezek a kapcsai még szél nélkül

is a vész továbbterjedésének. Az ily helyek valóságos fészkei a veszedelemnek.

Isten ments, de nálunk szélben, különösen a keskeny mellékutakban az említett állapotok között alig lehet védekezni.

A sümegi vész alkalmával, mint halljuk, a megelőző tűzrendészeti szabályrendeleteknek csak itt-ott felelt meg.

Az ily tűzveszedelem intő példa lehet az említett szabályrendelet betartásának szigoru hatósági ellenőrzésére. Gyakran kell tűzrendőri vizsgálatot tartani, mert még nálunk is van ház, hol a víz, csáklya, szikrafogópemét hiányzik. Az óriási hőség, a nagy szárazság, a gyorsan támadó nyári szélvész, kettőzött figyelmet, ellenőrzést kíván a hatóságok részéről.

De nagy figyelmet kíván a veszedelem megelőzése a háztulajdonosok részéről is. Rendes, tiszta udvar, néhány fával beültetve, sok veszedelemnek lehet megakadályozója.

Kapolcson Kuthi János malmában valószínűleg gyujtogatás folytán, tűz ütött ki, mely a malomban 3000-korona kárt okozott, ami biztosításból megtérül.

Szántón 5 lakóház a melléképületekkel leégett.

Reziben egy ház leégett. A tüzet gyermekek okozták.

Sármelléket egy ismeretlen gyujtogató tartja rettegésben. 9-én egy trágyadombot, 12-én pedig szalmakazalt gyujtott meg.

Levél a szerkesztőhöz.*)

Tisztelt Szerkesztőség!

Mult hó 26-án Balatonfüreden megtartott gazdasági kongresszuson a Badacsonyi vidéki bortermelők szövetségének indítványa tárgyalatván, egyhangulag kimondatott, hogy társadalmi uton és a hivatásos egyesületek, valamint a törvényhatóságok útján mozgalom indíttassék a szeszdadó fölemelése és az italmérés adó eltörlése, esetleg mérséklése érdekében.

Az indítványhoz hozzászólt Szilasi Zoltán országgyűlési képviselő is, indítványozta, hogy kéressék fel a törvényhozás a szőlőtörkölyből főzendő pálinka fogyasztási adójának eltörlésére, hogy ez által is a bortermelő közönség a beállott borár csökkenésért kárpótlásban részesüljön.

Bármily jó szándék vezérelte is fölszólalót, de indítványát nem tartjuk helyesnek; a pálinkafogyasztás nem csak akkor ártalmas, ha az tisztított spiritusból készül, de akkor is, ha törköly, sópru vagy bármily más anyagból főzik is.

Ha a katonaaavatási lajstromokat nézzük, szomoruan tapasztaljuk a véderőanyagának évről-évre való rosszabbodását, pedig a nép nem él rosszabbul, mint máskor — sőt jobban.

A bűnügyi statisztika is elég sajnos adatokat szolgáltat a társadalom romlásáról, pedig sokkal több és jobb iskoláink vannak, mint régen.

Mindezeknek oka ha nem is irható teljesen a pálinkafogyasztás terhére, de tulajdonban mégis ennek rovására jegyezhető. Nekünk kötelességünk a pálinka ellen küzdeni, akár „bunda pálinka”, akár törköly vagy másféle anyagból készült legyen is.

Azt azonban, hogy iparkodjunk a szőlő mellékterményeiből, különösen a törkölyből is a mostaninál nagyobb jövödelmet huzni, mindenki óhajtja.

Hogy mi legyen ezen új jövödalmi forrás, ennek kutatása a gazdasági intézetek és az országos gazdasági egyesület feladata lenne.

Közismeretbe még nem ment ugyan át, de azért elég széles körben ismeretes a szőlőtörköly felhasználása takarmányozási célokra.

Ha a törköly csak 60—70 százalék tápértékét teszi is a korpának, ugy ennek fölvetése már jövödelmesebb a pálinka főzésénél, mert a mai árak szerint 6—7 koronát érne egy métermázsa törköly, holott az modern présekkel kisajtolva még adómentes főzéssel sem ad 6 korona értékű szeszt.

*) Egy szőlőbirtokostól kaptuk a fenti sorokat, melyeket a jó ügy megvilágítása érdekében szivesen közlünk.

neked érte, s azon vehetsz két ilyen ékszeret is magadnak.

— Hát mennyit ad uram?

— Határozd meg te magad az árát.

Némi habozás után így szolt a barna szemü leány.

— Öt frank.

Egy Mária Terézia tallérnak valóban öt frank az értéke. Ez a török nő valóságos kis pénzbecsülő.

Zsebembe nyultam, hogy kivegyem az öt frankot. Erre azonban a leány vérszemet kapott és nevetve kiáltotta:

— Most már csak tíz frankért adom.

Ez a kapzsiság felboszantott, nem vettem meg a tallért. Ugyanezzel a kapzsisággal találkoztam Hebronban is, ahol régi kéziratokat akartam vásárolni.

Megcírogattuk az arab lányok arcát és tovább mentünk. Meredek köves uton vitt lefelé a kocsí. Egyszerre meghorkantak a lovak, mindannyian leugrottunk a kocsiról. Vésztes jajgatás ütötte meg fülünket. Néhány méternyire tőlünk felborulva, törött kerékekkel feküdt a kocsí s körülötte négy-öt alak síránkozott. Egy öreg nagyszakálu zsidó térdelt egy fiatal férfi előtt, akinek véres horzsolások voltak az arcán. A kocsí felborult utközben és a fiatal ember megsérült. Az öreg rimánkodva fordult felénk:

— Urak segítsenek fiamon, ő lelkemnek jobbik fele.

Megvizsgáltuk a fiatal ember sérüléseit, jelentéktelen karcolások voltak, a legénynek inkább a kocsiból való kizuhanás ártott meg. Megvizsgáltuk őt, egy kis pénzt is adtunk neki, mire nyomban megszünt jajgatni.

Nemsokára Rachel sírjához értünk, ahol nyílnak most is a szebbnél szebb rózsák, s a hívők, a kíváncsi európaiak és a száz meg száz koldus zsbongása bizonyára csak zavarja örök álmát annak a híres, nevezetes nagy asszonynak.

Kende Armand.

Az ily helyek
 nek.
 en, különösen
 említett álla-
 zni.
 mint halljuk,
 bályrendeletek-

példa lehet
 tartásának szí-
 Gyakran kell
 mert még nálunk
 a, szikrafogó-
 óság, a nagy
 nyári szélvész,
 t kíván a ható-

a veszedelem
 t részéről is.
 ával beültetve,
 akadályozója.

almában való-
 tűz ütött ki,
 a kárt okozott,

liéképületekkel

tűzet gyerme-

n gyújtogató
 trágyadombot,
 jtott meg.

tőhöz. *)

óság!

len megtartott
 adacsnyvidéki
 ndítványa tár-
 ndatott, hogy
 s egyesületek,
 tján mozgalom
 lése és az ital-
 mérséklése ér-

ott Szilasi Zol-
 ndítványozta,
 ozás a szőlő-
 gyasztási adó-
 tal is a borter-
 ár csökkenésért

te is fölszólalt,
 helyesnek; a
 akkor ártalmas,
 észül, de akkor
 bármily más

omokat nézzük,
 véderőanyagok
 t, pedig a nép
 or — sőt job-

ég sajnos ada-
 romlásáról, pe-
 oláink vannak,

is irható telje-
 rhére, de tul-
 ára jegyezhető.
 pálinka ellen
 a, akár törköly
 ált legyen is.

odjunk a szőlő
 n a törkölyből
 ödelmet huzni,

övödemi forrás,
 intézetek és az
 t földadata lenne.
 nt ugyan át, de
 meretes a szőlő-
 nyozási célokra.

százalék táp-
 ugy ennek föl-
 a pálinka főzé-
 nt 6—7 koronát
 köly, holott az
 még adómentes
 tékü szeszt.

i fenti sorokat, me-
 érdekében szívesen

Lehetne még a szőlő magjából olajat is sajtolni és talán volna még az értékesítésnek más módja is. Kutassák a szakértők, örök hálára kötelezünk minden termelőt csak szeszt ne főzzenek belőle.

Egy szőlőbirtokos.

H I R E K.

Jóváhagyott alapszabály. A révfülöpi fürdő és partszépitő egyesület módosított alapszabályait a belügyminiszter a jóváhagyó záradékkal ellátta.

Ismét jég Tapolcán. A „Pesti Hirlap“-ot valami éhbetlen tudósító ültette föl ezzel a hírrel, ami szerencsénkre nem igaz. Esett ugyan jótékony nyári zápor, miről a nép is azt tartja: „arany esik“; de a komolyabb lapok tudósítói meggondolhatnák, hogy az ilyen ál-hirekkel valamely bortermő vidék termésének minőségét a borvásárlók előtt silányabbnak tüntetik föl és így akaratlanul is kárt tesznek a termelő gazdáknak.

A szövetség ellenzék arc képcsarnoka címmel diszes albumba foglalva adják ki a koalizált ellenzéki pártok képviselőinek arc-képét és rövid, de pontos életrajzát. Az előszót Kossuth Ferenc írja. Ára 20 korona és a szerkesztő-bizottságnál (Budapest, VI., Andrásy-ut 49.) rendelhető meg.

Iparossegédek munkakönyve vissza nem tartható. Azon előfordult eset alkalmával hogy egy iparossegéd munkából kilépve, mestere a munkakönyvet visszatartotta s megvonta a lehetőségét annak, hogy a segéd munkába léphessen s kenyerét becsületes uton megkereshesse, utalunk a m. kir. kereskedelmi miniszternek 1901. évi december hó 17-én kiadott 76290/VIII. A. számú körrendeletére, mely határozottan és minden kétséget kizáró módon kimondja, hogy ha a segéd munkaadójától jogtalanul lépett is ki, az alkalmazottnak munkakönyvét magánál visszatartani nem jogosult s azt az alkalmazott rendelkezésére bocsájtani tartozik.

Annabál. Zalavármegye fiatalsága augusztus 5-én rendezti Balatonfüreden a hagyományos Annabált, amely a Balatonpart legvonzóbb mulatsága szokott lenni.

Elhalasztott fegyvergyakorlat. A csász. és kir. 48-ik hadkiegészítő kerületi parancsnokság értesítése szerint a folyó hó 25-ére behívott cs. és kir. 48-ik gyalogezred állományába tartozó póttartalékosok fegyvergyakorlatra való bevonulása — tekintettel a folyamatban levő sürgős aratási munkálatokra, — augusztus hó 1-ére halasztatott el.

Értesítés. A révfülöpi nyaraló vendégek-ből alakult vigalmi bizottság minden hét csütörtökjén a „Balaton Gyöngye“ szállodában este fél 8 órakor tombola játékot rendez. Az első összefüvetel folyó hó 13-án volt, a melyen a fürdővendégek nagy része kedélyesen szórakozott.

Egázolás. Klein József 7 esztendő halápi fut játék közben társai a hanttörő henger elé lökték, a henger keresztül ment a fiun, aki súlyos sérüléseket szenvedett.

A tapolcai ipartestület július hó 9-én tartott nyári táncmulatságán felülfizettek: Dr. Kovács Vilmos, Keszler Aladár, Kéri Elek 4—4 korona, Berger Manó, Csendes József 3—3 korona, Marton Gyula, Vastagh János, Pollák Ernő, Szollár Gáspár, Berger

Vilmos, Ruff Jenő, dr. Deák Jenő, Kardos Mór, Eibeschütz Adolf, Német Ferencz, Palkovics Lajos, Szücs Arnold dr., N. N., Felisch Antal, Glazer Sándor, N. N. 2—2 korona, Fáter Károly, Sabján Gergely 1-60—1-60 K. Hurt Lajos, Veisz József, Spiegel Rezső, Lusztig Ferencz 1-20—1-20 korona. Kemény Ede, Németh Károly, Kövesdi Vilmos, Kövesi Mihály, Szintén József, Speer Henrich, Mandl Sándor, Ederer Nándor, Weiler Kálmán, Szücs Vilmos, Vázsonyi Izidor Hochstädter Samu, Gróf Márkus, Kohn Fülöp, Schwarcz Jakab, Kaszab Árpád, Hoffmann Mór, Vallner Károly, Schwarcz Jenő, Schwarcz Emil, Németh Jenő, Budai Lajos, Heimler Miksa, Kell Árpád, Grosz Lipót, Schwarcz Herman, Acs György, Burján Imre, Ján István, Pollák és Fuchs, Fülöp Géza, Mangold Albert, Pauk Vilmos, Frisch Jenő, Berger Károly, Kunze Lajos, Sramm Ignác, Steiner Miksa, Steiner Zsigmond, Hochstädter Ignác 1—1 korona, Gut Soma, Piriti József 80 - 80 fillér, Gáber Gáspár, dr. Györfly Zoltán 60—60 fillér, Konecz József, Tóth Kálmán, Velladies Sándor 40-40 fillér. Összesen 102 korona 20 fillér, mely szíves felülfizetésekért hálás köszönetet mond az elnökség.

Mammutfej a Tiszában. Szólnok alatt a Tiszából ritka dolgot fogtak ki a halászok a napokban. Három halasz egy óriási mammut fejet halásztott ki. Az őskori állat koponyája már többször akadt a halászok hálójába, de mindig szétszaggatta a hálót. Most azután a halászok egy oly hálót készítettek, mely néhány métermázsát elbir s ezzel sikerült az óriási állatfejet felszínre hozni. A rendkívüli érdekes lelet méretei a következők: egy-egy szemgödör átmérője 20 centiméter, az orrlyuk 13 centiméter, a fogak 20 centiméter szélesek és 9 centiméter vastagok. A fejszont hossza 1 méter és 46 centiméter, alsó részének szélessége 83 centiméter. A nagyarányú koponyát, melynek az egész vidék lakossága a csodájára jár, egy veszedelmes, mely örvényből halászták ki.

Sajtgyár vármegyénkben. Két gazdag svájci időzött Letenyén, akik abból a célból érkeztek a letenyei és környékbeli nagy- és kiscgazdákkal, hogy lehetővé tegyék egy sajtgyárnak Letenyén való létesítését, amely célra ezt a vidéket és ennek gazdasági viszonyait kiválóan alkalmasnak tartják. Ha Letenye és vidéke gazdaközönsége naponként 40 hektoliter tejnek beszolgáltatását garantálni képes: akkor a sajtgyár — mely egyuttal nagy sertéshizláló teleppel lenne egybekapcsolva, már szeptember hónap a megvalósulás stádiumába lépne. Ez a nagyfontosságú ipari kereskedő-vállalkozás minden esetre a legmesszebb menő érdeklődést és támogatást igényli.

A Balatonba fulladt. Szepezden Kozma Imre 16 éves szepezdi fiu folyó hó 18-án fürdés közben a Balatonba fulladt. Holttestet kifogták.

A szunyogok költőfészke. Minden kisebb állóvízben, esőhagyta mocsarakban rendkívül sok rovar és rovarlárva él, melyek részint ragadozók, részint a korhadó növényi részeket emésztik fel. Egyik legközönségesebb ilyen lárva a szunyogé, mely minden kisebb nagyobb mocsárban, sőt még az esővíztartó hordókban is nagy számmal található. A szunyog ugyanis a víz felszínére rakja négyszög alakban palackformájú petéit, rendszeren 200—300-at egyszerre, amelyek 2—3 nap múlva kikelnek, ha ugyan hirtelen zápor, vagy szélrohám a víz fenekére vagy szárazra nem verte őket, ahol aztán elpusztulnak.

Itt van a szunyogok költőfészke, azért oly sok a szunyog a vizek mellett.

A balatonfüredi állami „Erzsébet“ szerezetháznál ez évben 10—15 hely üresedik meg; Felhívom a pályázni kívánókat, 1.) Családi értesítő, 2) Szegénységi bizonyítvány; 3) Orvosi bizonyítvány; 4.) Esetleges iskolai bizonyítvánnyal felszerelt s az „Igazgató Tanácshoz“ címzett kérvényeiket alulírt igazgatóhoz, nagyságos dr. Segesdy Ferencz kir. járásbíró, igazgató-tanácsi elnök Urhoz legkesőbb folyó evi július hó végéig küldjék be. Balatonfüred, 1905. június hó 30-án. Molnár Antal igazgató.

A körmen-d—muraszombati vasut ügyében újabban hedvező fordulat állott be s a vasut kiépítése biztosítva van. Az építést az ősszel valószínűleg megkezdik. A zala-megyei érdekeltség már régen várva várja, hogy a vasut építését megkezdjék. Az érdekelte vidék népe alig akarja hinni, hogy a vasut valaha megépül.

A bécsi mérték és a magyar fakereskedelem. Az országos erdeszeti egyesület egy anomáliára hivat a kereskedelemügyi miniszter figyelmét. Míg ugyanis a kemény fá-nál már rég be van vezetve a méterrendszer, addig a puha fát még mindig a régi öl, illetve láb mérték szerint fűrészelik. Ennek hátrányát érzik az építő mesterek is, mert a mai építészet összes számításai már a méterrendszeren alapulnak és így folytonos átszámítás válik szükségessé. Szükségsé tehát az anomália megszüntetésére oly értelmű intézkedés, hogy köteleztesse az összes kereskedők és különösen a fűrészgyár tulajdonosok, hogy a puha fánál eddig használt bécsi mérték helyett a méterrendszert fogadják el.

Pályázati felhívás. A siketnémák budapesti állami intézetének első osztályaiba a legközelebbi tanévre 30 új növendék fog felvételt. Ezenkívül felvételt nyerne a megfelelő felsőbb osztályokba oly siketnémák is, akik eddig valamely vidéki intézetben tanultak ugyan, de akiknek szülői időközben a székesfővárosba, vagy annak környékére költöztek. Végül felvétetnek a felsőbb osztályokba olyan gyermekek is, akik népi iskolai tanulmányaik közben siketültek meg s akik az intézetben a beszédnek a sajról való leolvasását tanulják meg és ez uton elemi ismereteiket kiegészítik. Első sorban a Budapestben s az annak környékén levő községekben lakó siketnémák vétetnek ugyan fel, de másodsorban felvételt nyerne az ország bármely helyéről folyamodó olyan siketnémák is, akik az évi 200 korona eltartási költséget egészben, vagy legalább részben biztosítani képesek. A felvétel a folyamodványok beérkezésének sorrendjében fog eszközölni miert is indokolt, hogy a szülők mielőbb küldjék be kérvényeiket. Pályázati határidő július 25—30. Részletes tájékoztatást és felvételi nyomtatványokat az érdeklődőknek díjtalanul küld az intézet igazgatósága. (Budapest, VIII. Mosonyi-utca 8 szám.) Megjegyzetjük, hogy az intézet 8 évfolyam.

Arcszőr a nőknél ép oly csunya, mint kellemetlen. Ezen segitendő, legalmasabb a mindenütt elismert Schmidke-féle szőr-vesztőre hivatkozni, mely nemcsak azért kedvelt a nőknél, mert eltávolítja az arcszört alaposan, hanem azért is, mert megadja az arcnak az üdéséget, finomságot és simaságot, amellel vegyileg megvizsgálva és hatóságilag az arcbőrre ártalmatlannak találtatott. Ára 7 korona. Kapható Schmidke I. Budapest, VII., Nyár-utca 18. Erre vonatkozólag figyelmeztetjük a mai lapban megjelent hirdetésünkre.

A radio-activ **Igmándi** keserűvíz, reggel fél pohárral használva
Schmidthauer-féle **Igmándi** elegendő a legjobb természetes gyomor-
 bél és vértisztító.
 mint ivó kúra a Karlsbadi és Marienbadi gyógymód meglepően gyors és sikeres helyettesítője — Az első magyar ásványvíz, melyben RADIUM fedeztetett fel. Gyógyereje rendkívüli. Kapható kis és nagy üvegben.
 Főszétküldés a forrástulajdonos: SCHMIDTHAUER LAJOS gyógyszerésznél Komáromban.
 Kapható Tapolcán: Kaszás Soma fűszerkereskedő urnál.
 Nagy üveg ára 50 fillér, kis üveg ára 30 fillér. — Az egyedüli természetes keserűvíz, amely kis üvegben is kapható.

A KÖZSÉGHÁZÁBÓL.

Nyugta.

Glázer Sándor gyógyszerész ur által folyó évi július hó 16-án a „Bacsányi János-szoboralap” tavára gyűjtött 20, azaz husz koronát hogy felvettük, ezennel elismerjük s köszönettel nyugtatjuk.

Tapolca, 1905. július 17.

Németh Jenő jegyző. Tibola János bíró.

HIRDETÉSEK.

A végül megvizsgált, amellét hatóságilag az arcbőrre ártalmatlannak talált

Szörvestő

eltávolítja hölgyeknél az oly csunya, kellemetlen arcbőr szőrt gyökerestől, anélkül, hogy az arcbőrnek legkevésbé is ártana, és az arcnak megadja az üdéséget, finomságot és simaságot. Ara 7 korona.

Vidéki megrendeléseket diszkrétan utánvét mellett eszközöl

SCHMIDEK. I. Budapest, VII. Nyár-u. 18.

A Fő-utcában egy

üzlethelyiség

lakással együtt bérbeadó.

Bővebbet a kiadóhivatal.

Szőlőbirtokosok figyelmébe

ajánlom állandóan nagy választéku raktáramat, mindenféle, a szőlőkezeléshez szükséges gépekből u. m. **permetezők, szénkénegezők, porozók, lepkefogó lámpák** — továbbá a legnagyobb választék **szőlőprésekben**, azonkívül **állandó raktárt tartok mindennemű gazdasági gépekből.**

Pauk Vilmos

vaskereskedése, TAPOLCZA.

82 végrh. sz. 1905.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött bír. végrehajtó ezennel közhírré teszi, miszerint a balatonfüredi kir. járásbírósnak 1905. évi V. 48. végzésével dr. Kovács Vilmos ügyvéd által képviselt **Burgján Lajos** felperes részére **Wis Jenő** alperes ellen 800 korona tőkekövetelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől felülfoglalt és 1024 koronára becsült ingóságokra a balatonfüredi kir. bíróság 1905. V. 48. számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak a korábbi vagy felülfoglaltatók követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán Nemespécseleyn leendő megtartására határidőül 1905. évi július hó 27 napjának **délelőtt 10 órája** kitűzetik, a mikor a bíróság lefoglalt butorok és áruk a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is eladatni fognak.

Felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételarából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, hogy amennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alulirt kiküldött írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Balatonfüreden, 1905. július 17.

Erdélyi Mór

kir. bírósági végrehajtó.

3900/1905. tkv. szám

Árverési hirdetményi kivonat.

A tapolczi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Páhi Aladár nemesvitai lakos gyámsága alatt álló kiskoru **Páhi Mária** nemesvitai lakos végre hajtónak **Nagy Mihály** balatonedericsi lakos elleni 112 korona s járuléka iranti végrehajtási ügyében az árverés a tapolczi kir. járásbíró területén levő, és az 1881. évi LX. t.-c. 156. §. a., illetve d. pontjai értelmében egészben eladandó ingatlanokra ugymint: a balatonedericsi 10. sz. tjkvben 740 hrsz. alatt felvett, 3/6 részben **Nagy Mihály**, 1/6 részben kiskoru **Nagy Károly**, 1/6 részben kiskoru **Nagy Lajos**, 1/6 részben kiskoru **Nagy Sándor** nevén álló gesztenyésre a külsőhegyen 24 koronában, a balatonedericsi 125 sz. tjkvben 194 hrszám alatt felvett ugyanazok nevén, ugyanazon arányban álló házra 600 koronában, az ugyanazon tjkvben 196. hrszám alatt felvett ugyanazok nevén, ugyanazon arányban álló kertre a beltelekben 6 koronában, a balatonedericsi 267. sz. tjkvben 856. hrszám alatt felvett 60/180 részben **Tóth János**, 20/180 részben **Dani Anna Récés Lukácsné**, 50/180 részben **Nagy Mihály**, 10/180 részben kiskoru **Nagy Károly**, 10/180 részben kiskoru **Nagy Lajos**, 10/180 részben kiskoru **Nagy Sándor**, 5/180 részben **Csabi Anna Bicsérdi Györgyné**, 5/180 részben **Csabi Éva Németh Józsefné**, 5/180 részben **Csabi Ferenc**, 1/180 részben **Csabi Mari Tőreki Ignác Karolyné**, 1/180 részben **Csabi Teréz Németh Józsefné**, 1/180 részben **Csabi Anna**, 1/180 részben kiskoru **Csabi Károly**, 1/180 részben kiskoru **Csabi Ilka** nevén álló szőlőre pincével a körtvélyesi

hegyen, a C. 3. alatt **Dani József** javára, **Dani Annát**, **Csabi Annát**, **Évát Ferencet**, **Marit Terézt Annát**, kiskoru **Károlyt** és kiskoru **Ilkát** illető 40/180 részre bekebelezett haszonélvezeti jog fentartásával 360 koronában, a nemesvitai 181. sz. tjkvben 892. hrszám alatt felvett, 3/6 részben **Szita Mária**, 1/6 részben kiskoru **Nagy Károly**, 1/6 részben kiskoru **Nagy Lajos**, 1/6 részben kiskoru **Nagy Sándor** nevén álló káposztás kertre az alsótőreki pusztán 2 koronában, az ugyanazon tjkvben 1028. hrsz. alatt felvett ugyanazok nevén, ugyanazon arányban álló káposztás kertre a tőreki pusztán 4 koronában, a nemesvitai 343 sz. tjkvben 1477. hrszám alatt felvett, ugyanazok nevén, ugyanazon arányban álló szántóföldre az emberalljában 9 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik s hogy a megjelölt ingatlanok az 1905. évi **augusztus hó 30-ik napjának délelőtt 10 órája** a nemesvitai ingatlanokra Nemesvita községhezánál ugyanaz nap délután 2 órája a balatonedericsi községhezánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Az árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a bírói kiküldöttnek kezéhez lefizetni, esetleg a bíróságnál való előleges letételét hitelt érdemlőleg igazolni.

Az árverési feltételek alulirt telekkönyvi hatóságnál, Nemesvita és Balatonederics községhezánál megtekinthetők.

A tapolczi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság,

Kelt Tapolczán, 1905. évi június hó 21.

Grün

királyi aljárásbíró

SCHOTTOLA ERNŐ,

Budapest, Andrassy-ut 2. sz.

a ruggyantagyártás meghonosítója
Magyarországon.

A legnagyobb szőlészeti és borászati szaküzlet.
legnagyobb raktár az összes szüretelési gépekben és eszközökben,

szőlőszúzók

bogyózóval s anélkül.

MABILLE és borsajtók bőszerőre és víznyomásra berendezve a legszebb és legjobb kivitelben.

Gyári raktár **borszivattyukban.**

Képes árjegyzék és költségvetés ingyen és bérmentve

VEZÉRSZÓ: Minden darab szappan a **Schicht** névvel tiszta s káros alkatrészeketől mentes.
JÓTÁLLÁS: 25 000 koronát fizet **Schicht György** eég Aussigban bárkinek, aki bebizonyítja, hogy szappana a „Schicht” névvel, valamely káros keveréket tartalmaz.

Schicht-szappan!

(„Szarvas” vagy kulcsszappant)

a legjobb és használatban a legolcsóbb!

Ama nagyszerű, hatályos tisztító erő, valamint ama kiadóság, amelyet a SCHICHT-SZAPPANNÁL észlelhetünk, lágyasága és teljes tisztasága, azonkülönös gyártási mód eredménye, a mely a nyersanyagok feldolgozásánál a legnagyobb pontosságon alapul. A nyersanyagok nagyrészt saját művekben állittatnak elő.

Milliószor kipróbálva és kitűnőnek bizonyult!